

IŠ PASAULIO

Londonas BBC. X. 29. Stalinas, atsakydamas į Amerikos spaudos agentūros "United Press" pirmininko paklausimą, pareiškė, kad pasauliui šiuo metu karo grėsmė, kiek jį gali būti reali, kyla iš tokių žmonių kaip Churchill'is ir jam panašūs Amerikoje ir Anglijoje. Juos reikėtų išsifruoti ir sutramdyti. Dėl Vokietijos Stalinas pažymėjo, kad reikalinga ne vien ūkinė, bet ir politinė vienybė. Rusija laiko Vokietijos rytų sienas galutinėmis. Netiesiogiai esą gandai apie didelį kiekį rusų kariuomenės vakarų pasienyje. Yra tikrai 60 divizijų, jų skaičius bus netrukus sumažintas iki 40 divizijų.

- Prezidentas Trumanas pareiškė, kad atominės energijos kontrolė Amerikoje buvo išimta iš karinių žinybų ir atiduota 5 civiliams.

- Vokiečių teismams suteikiama teisė spręsti bylas ir iš vietintųjų asmenų.

- Stalinas savo atsakyme amerikiečių spaudai toliau pareiškė: kad Vokietija ateityje negręstų taikai, reikalinga išnaikinti paskutinius fašizmo likučius. Stalinas negali sutikti su Byrnes pasakymu, kad rusų amerikiečių santykiai vėl pablogėjo. Atominės bombos ir kitų panašių ginklų Rusija turi.

Anglų kariuomenė Graikijoje, anot Stalino, yra nereikalinga. Kalbėdamas apie Jugoslaviją, Stalinas pareiškė, kad jį turi pagrindo būti nepatenkintas. Anglų delegatas U.N. pareiškė, kad Stalinas mano klaidingai tvirtindamas, kad Anglijoje yra žmonių norinčių karo.

- Leipcigo raištas praneša, kad Berlyno SPD, CDU ir liberalų partijos atstovai kalbėjosi su Kotikov, Berlyno rusų komendantu, dėl išvežimo vokiečių darbininkų į Sovietų Sąjungą.

- Churchill'is atsakė į Stalino užmetimą dėl karo kurstymo. Jisai pareiškė, kad sveikinu Stalino pareiškimą, kad tikrai 60 rusų divizijų stovi rytuose, bet šitas skaičius irgi keleriojai viršija anglų amerikiečių pajėgos Europoje. Be to į šita skaičių neįeina Rumunija ir nepriskaityti tie sunkiaisiais ginklais apginkluoti daliniai, kurie stovi Leningrade ir Odese srityse. Paklauskamas vyriškosios parlamento dabatojos ar jai žinoma apie 200 rusų divizijų, stovinčių rytuose, Churchill'is tikėjosi gauti atsakymą "taip" arba "ne". Atsakydamas "ne" nebuvę duotas. Mes daug kalbame apie įtarimus, pareiškė Churchill'is, bet tiems įtarimams būtų labai lengva padaryti galą atitinkamais darbais.

Londonas BBC. X. 29. Debatai dėl "veto" tęsiasi toliau. Kalbėtojų buvo: Sirija, Bolivija, Etiopija, Filipinai, Rusija, Australija, Kolumbija. Bolivijos atstovas pareiškė, kad nėra priimtina įeigu veto teisė kas nors nuodoja Saugumo Taryboje kaip kompensaciją už patirtus sunkius nuostolius. "veto" vertojimas "Saugumo" arba kaip Bolivijos atstovas išsireiškė. Nesaugumo Taryboje reikėtų racionalizuoti. Kanados atstovas pareiškė, kad "tuo" reikia sudaryti sąlygas, kad Saugumo Taryba galėtų imti vykdyti tuos užduotinius, kuriems ji yra įkurta. Nėra natūralu, sako Kanados atstovas, kad priešais metams po šios institucijos įsteigimo, jokios pagandos šio prasme nepadarė. Filipinų atstovas pareiškė, kad "veto" buvo vertetas be reikalo. Kubos atstovas sielojosi dėl neveiklumo priemonių, naudotų prieš generolą Franco. Amerikiečių delegacija U.N. pareiškė, kad jį net vėda tiesioginės derybos su Rusijos delegacija dėl sureguliuojimo "veto". Numatytas kompromisinis susitarimas kuris vėliau bus patiektas U.N. Vėliai vėkare kalbėjo Molotovs, kuris pareiškė priemonių prieš Franco Ispaniją.

- Oficialūs lenkų sluoksniui sveikina Stalino interviu.

- Pasaulio profesinių sąjungų viceprezidentas reikalavo griežtų priemonių prieš Franco Ispaniją.

- Maisto produktų kainos Amerikoje nuolat kyla. Anglija, užpirkdamą produktus, turi išleisti šiam reikalui žymiai paskolos gautas Amerikoje dalį.

- Spręsyj su Austrijos ministru Pirmininko Gruber atsilankymu Amerikoje, Byrnes pareiškė, kad Amerika laiko Austriją išlaisvinta valstybe ir jį kaip tokia traktuoja. Bus padaryti žygiai priimti Austrija į U.N. Dr. Gruber turėjo pasikalbėti su prezidentu Trumanu.

- Egipto Ministras Pirmininkas paskelbė, kad su pasikalbėjimo su Attlee metu jisai susitarė, kad Sudanas bus išimtas iš anglų valdžios ir perduotas Egiptui. Attlee atsakė šiais tvirtinimais, pareiškėdamas, kad jie nepamatuoti.

- Anglų radijo komentatorius turi daug vilčių iš padaryto Stalino pareiškimo. Iš pareiškimo esą aišku, kad Stalinas sutinka su vieta Bevin reikalavimais, išskyrus rytines Vokietijos sienas. Pareiškimas padarytas tuo metu kada Naujorke vyko ministrų pasikalbėjimas, yra labai svarbus. Jei

Vēlīnās. Svēsti vēlīnes ir savotiskai bendrauti su vēlēmis Lietuvij
tautoje yra senas tradicijomis paremtas paprotys. Jo negalėjo pamtinti
nei abi spalvotosios okupacijos. Vēlīnās tai ypatingas pasiaptinti apgaun-
tas vakaras. Jis įpareigoja ir suteikia galimybę mintimis paklaideioti po
amainijį gyvenimą, kuris yra tolimas, o kartu artimas ir nežinomųjų pilnas.
Vēlīnų vakaro prisiminimai kiekvienų metų rudenį ištremime aplanko mus,
turtum tie tėvynėje vakarai buvo vakar. Tamsus rudens vakaras. Smulkus
kaltis migla lietūs. Spinksi gatyvėse vos. Paf. keltis metrus matomos lėmpos.
Chrysantemų vazonus, baltų žiedų puokštės ir žvakės nešini skuba įvairiu-
sio amžiaus žmonės. Žmonių amžino polisinio vietą - t. kapus. Kapuose prie
žmonių kapų. Prie didžiųjų už laisvę kovoję žuvusių karių paminklo, dega
sietų žvakės, o jų šviesų spinduliuose palengvę krinto smulkiečiai lietūs
taselintai. Nub. paminklo švelniai iš po plėtinio salmo tartum gyvas, skausmo
kupinos ir bylinčiosios apte didžiųjų aukų sudėta ant tėvynės aukuro karlio
gėlių. Stoję tamežus vakaro žvakių žvakių, gėlių ir karpų rimtyje piauikli
išmiktrogono kum. Juskos šadaiat skilinda iš. Garstakalbių po visus kapus. Jie
jaudina širdis ir spaudžia iš okių asaras. Kasmet, brangiausieji vėli-
nų vakarą mes vist planu laiku gietiname. Šita bendrąja skausmo kupina vie-
tą, mūsų sietų ir visos tautos brangių žmonių amžino polisinio vietą. Tu bran-
gių vardų mes niekad stoje žemėje nematysime, ir neišsirsime iš jų burnų
žodžių, kurie ilgiai čia stoje kaip mėsėje. Atsisveikiname mes juos, sp-
gome nuo asarų ir alpome nuo skausmo leisdamė jų kūnus į žemę... Būdami
tėvynės - sunkiam ištremime. turime šį prasmingą paprotį
atlaikyti. Tąčian mums Rehdorfe gyvenantiems lietuviams nors ir turintiems
mirusiųjų 2 lietuvių kapus, bet esančius net už kelių kilometrų ir negalint
vistiems, ten nueiti, stūlyčiu vėlinių vakarą atšvesti taip, kad būtų ne
tik pasimelsta už mirusius, bet ir tas vakaras paliktų stiprų išpuolį vi-
siems lietuviams, net ir vaikams. Atrodo yra pilna galimybė suorganizuoti
vėlinių vakarą stovyklos bažnyčioje. Į bažnyčią, sukysti iš valanda gailių
sueitinkti visi lietuviai ir su vaikais. Bažnyčioje nedegant elektros švie-
sės, o deginant kiekvienam atvykustam žvakes, arba gautasias iš UNERA vaško
lemputes. Prie šitokių sviesos būtų atlaikytos pamaldos už mirusius, padė-
tis vainikas su tautiškus kaspinų, pasakytas atitinkamas pamokslas ar sugia-
dota: "Tėva mūsų", "Išsugok Aukščiausias tą mylimą šalį", "Marija, Marija",
"Himnas, Sitos giesmės ir dainos" buvo giedamos kasmet per vėlinės kauno
kapuose okupacijų metų. Be to atrodo, derėtų išleisti vėlinių dienai specia-
lų Dienos Žinių leidinį, kuriame būtų paminėti ir pagerinti kovoję už Lie-
tuvės laisvę lietuviai, o gal būtų net ir stovyklos slėyje galima būtų su-
ruošti vėlinių valandėle su paskaita, eilėraščiais ir dienai pritaikintais
rasinėliais, - A. Audronis.